

Toen herinnerden ze zich zijn woorden

Gemeente van onze Here Jezus Christus, als wij niet gedenken, als wij niet de dingen die belangrijk zijn steeds in herinnering brengen, dan raken we dingen kwijt. Dat worden zaken die erg belangrijk voor ons waren steeds minder belangrijk. Het is in het gewone leven ook zo dat we eens in de zoveel jaar b.v. een huwelijksjubileum vieren, om terug te denken aan die dag dat je elkaar trouw beloofde, dat het feest was en God te danken dat je na al die jaren nog bij elkaar bent en voor alles wat Hij gaf in het gezin en aan elkaar.

We doen dat ook met onze verjaardagen en met andere gelegenheden om even stil te staan bij een heugelijk feit of soms ook een droevig feit. De sterfdag van een geliefde, maar ook met elkaar het gedenken van de gevallenen op 4 mei en op 5 mei onze bevrijding. Het is goed je dingen in herinnering te brengen en je hun betekenis af te vragen voor het heden, vandaag. Dat geldt voor zowel de droevige als blijde herinneringen.

Als wij niet meer gedenken dan raken we afgesneden van het verleden. Een volk dat zijn eigen geschiedenis niet kent en daar niks mee doet raakt in verval. Je geschiedenis, je levensboek is dat wat maakt wie je bent, je identiteit. Dat geldt voor ons mensen persoonlijk, maar dat geldt ook voor een volk, maar ook voor ons als christelijke gemeente.

Gedenken, in herinnering brengen is daarom heel erg belangrijk. Niet om in het verleden te blijven hangen, maar om te weten wie je bent en weer te weten waar het nu ook alweer om gaat in het leven. Wat belangrijk is en er echt toe doet in het leven. Hoeveel mensen gaan er niet achteloos om met wat ze hebben meegekregen aan geloof van hun ouders. Ze halen hun schouders op en zeggen: ach, dat was iets van vroeger, ik leef nu. Weg ermee! Hoeveel kinderen zijn niet met het badwater zo weggegooid! Hoeveel geestelijke kostbaarheden verdamp! Wat niet levend gehouden wordt sterft.

We hebben de geschiedenis van de uittocht en de opstanding gelezen. Twee oude verhalen van Pasen. Het eerste uit Exodus wordt al eeuwen en eeuwen lang, al duizenden jaren doorverteld van geslacht op geslacht. De bevrijding uit Egypte is een oerervaring geweest die diep gekerfd is in de ziel van het Joodse volk. De bevrijding door het water, de dood van de machtige Egyptenaren. En dat dit een machtig volk was kunnen we heden ten dage nog zien aan hun enorme bouwwerken en hun eeuwenoude cultuur. Wij kijken vaak met onze westerse ogen naar dergelijke verhalen en vragen ons af was dat nou nodig, die dood van de eerstgeborenen en later de dood van Farao en zijn ruiters.

Maar dat is makkelijk oordelen als je zelf niet de keiharde slavernij hebt ondergaan of als je zelf niet hebt meegemaakt dat jouw pasgeboren jongetjes in de Nijl werden geworpen door de Egyptenaren. Wij kijken daar toch een beetje met onze moderne westerse blik naar waarin heel andere normen en waarden tussen volken onderling gelden als duizenden jaren geleden of nog maar onze vrij recente geschiedenis. Je hoeft nog niet eens zo ver terug en zelfs in onze tijd kunnen bevolkingsgroepen van verschillende achtergrond elkaars bloed wel drinken in sommige landen.

Je moet dus voorzichtig zijn als je er zelf niet hebt ingezet om te oordelen over de verhalen in het Oude Testament. De Joden gedenken nog heden ten dage op hun Pasen het wonder van de uittocht en bevrijding uit Egypte. Hoe God hen uit de doodsmacht van Egypte gered heeft en gebracht heeft naar het beloofde land. En dat gedenken, zich in herinnering brengen is belangrijk om je geschiedenis vast te houden, om een volk te blijven, hoezeer je ook verstrooid bent geraakt over de aarde.

Tot volgend jaar in Jeruzalem, dat is een groet waarmee Joden elkaar soms begroeten. Daar spreekt hoop en verwachting uit. Er is toekomst dat kunnen we uit het verleden uit onze geschiedenis leren. Er is altijd toekomst, omdat we in het verleden Gods reddende en bevrijdende hand hebben gezien.

Het duister en de dood hebben niet het laatste woord, maar het leven en de bevrijding uit machten die ons nu nog bedreigen. Dat is het Pascha, Pesach, letterlijk voorbijgang. De doodsengel die voorbij gaat aan de deuren waarbij aan de deurposten het bloed van het lam is aangebracht. Die oerervaring moet je vasthouden telkens weer in herinnering brengen, omdat je daardoor weet hebt van redding en bevrijding.

Dat Paasverhaal verbindt ons met het Joodse volk. Wat ook wij vieren ieder jaar weer het feest van uitredding en bevrijding wanneer we Christus lijden en sterven en opstanding gedenken. Ik hoorde pas op tv dat de helft van ons volk niet meer weet wat Pasen inhoudt. Dat is droevig een natie die voorheen christelijk was en niet meer weet wat Pasen inhoudt. Niet meer weet dat op Goede Vrijdag de strijd gestreden is om ons mensen zalig te maken en bij God thuis te brengen.

Dat op Paasmorgen de machten van zonde en dood definitief verslagen zijn. Dat we bij alle leed dat er nog steeds is in de wereld ons dat telkens weer te binnen mogen brengen: ziekte en dood hebben niet meer het laatste woord. Onderdrukking en geweld, er komt eens een einde aan. We hebben een Heer die leeft en die de poorten van de dood en het dodenrijk heeft opengezet.

Op de eerste dag van de week waren de vrouwen naar het graf gegaan, met geurige olie die ze bereid hadden om het lichaam van Jezus te verzorgen. Een laatste eerbetoon aan een dode geliefde. Wat waren ze geschrokken toen ze zagen dat de steen van het graf was weggerold. Ze waren naar binnen gegaan en hadden het lichaam van Jezus niet gevonden. Ze waren compleet van streek. Wat is hier gebeurd, wie steelt er nu een lijk? Wat hebben ze met het lichaam van Jezus gedaan? Grafschennis, het is iets van alle eeuwen. Verschrikkelijk als je meemaakt dat er aan het graf van een dierbare vernielingen zijn of zelfs lijkroof heeft plaats gevonden. Je gaat letterlijk door de grond als je zoiets meemaakt.

Minstens zo groot moet ook de schrik geweest zijn toen ze daar plotseling twee mannen in stralende gewaden bij zich zagen staan. Die dan ook nog eens een keer zeiden: waarom zoek je de levende onder de doden? Hij is hier niet Hij is opgewekt. Wie is er ooit uit de dood opgestaan? Het kan wel een wens zijn als je bij een geliefde dode staat. Een gedachte die door je hoofd speelt, als hij of zijn nu eens ineens weer zou gaan ademen en leven. Zo is het door ongelovige theologen wel verklaard. De dood was voor de leerlingen zo ingrijpend dat ze het niet konden aanvaarden, ze konden het niet verwerken en toen zijn ze maar gaan vertellen dat Jezus leeft. Je moet die verhalen niet letterlijk nemen.

Maar dan gaan we werkelijk voorbij aan wat ons verteld wordt. De totale verslagenheid die er geweest is onder de leerlingen en de vrouwen. Uit alles wordt duidelijk dat men totaal niet ingesteld was op de opstanding van Jezus. Na die verschrikkelijke marteling aan het kruis die geen mens overleven kon was de droom over en uit! Alles zat potdicht.

Het enige wat nog restte voor de vrouwen was de verzorging van Jezus dode lichaam, na de sabbat. Er moest van de hemel iets gebeuren om die vrouwen op andere gedachten te brengen. Twee engelen van Godswege moesten het hen vertellen. Hij is niet hier, Hij is uit de dood opgewekt. Herinner u wat Hij u gezegd heeft, toen Hij nog in Galilea was: de Mensenzoon moest worden uitgeleverd aan zondaars en moest gekruisigd worden en op de derde dag opstaan.

Herinner u wat Hij u gezegd heeft. Ze waren het helemaal kwijt. Hoeveel keer heeft Jezus niet zijn komende lijden en sterven aangekondigd? Ze hadden het steeds als een bange droom weggedrukt. Dit nooit! Dit zal niet gebeuren al moeten wij u met het zwaard verdedigen! Maar het is gebeurd omdat dit Gods wil en bedoeling was, Gods plan met de wereld. Om door Jezus lijden en sterven de wereld met zichzelf te verzoenen. Dat heeft Jezus ook steeds zo begrepen en Hij is die weg bewandelt tot het einde, tot de laatste druppel in de beker, tot Hij kon zeggen: het is volbracht!

Herinner u wat Hij u gezegd heeft... De gebeurtenissen rond de vangenneming, het gesol met Jezus, de geselingen, de kruisweg en de uiteindelijke kruisiging, die verschrikkelijke dood. Het heeft zo diep ingegrepen dat hun gedachten en gevoelens zo verward waren dat er geen ruimte was om zich dingen in herinnering te brengen. De toekomst was alleen maar zwart en donker.

Overkomt ons dat niet ook als wij een vreselijke boodschap te horen krijgen over onze gezondheid, of als je een geliefde verliest, of als je diep in de problemen raakt door verlies van werk of een partner, of dingen die om je heen en met je gebeuren waar je geen stuur, geen controle meer over hebt. Dan ben je echt even alles kwijt, alles waar je vast in geloofd hebt of op hebt vertrouwd. Dat kan het best even duren voordat je de boel weer bij elkaar gepakt hebt en je weer lichtpuntjes gaat zien.

We moeten het die leerlingen en vrouwen maar niet te hard vallen dat ze het gewoon niet meer wisten. Dat ze het helemaal kwijt waren. Zonder hulp van Boven lukt het niet. Maar die hulp is gekomen, er zijn gelukkig engelen om ons heen, die ons op de juiste tijd weer op de been helpen. Weer zicht geven op de toekomst. Licht brengen in onze duisternis.

Er komt een derde dag, een dag van opstanding. Dat is wat het evangelie ons leert. Toen herinnerden ze zich zijn woorden. Jezus woorden in gedachtenis brengen, het is telkens weer nodig als we ons in een uitzichtloze situatie bevinden. Gedenken de grote daden van de Here, ieder jaar weer als we de feesten vieren, want dat houdt ons op de been in een wereld vol dood en ellende. Vol narigheid. Als je het Paasevangelie leest weet je het weer. Deze wereld, wat we om ons heen zien en meemaken, het heeft niet het laatste woord. Jezus Christus de levende, de Opgestane Heer heeft het laatste woord! Dat is Pasen, dat is opstanding.

We weten dat niet zomaar. Je moet je die woorden telkens weer te binnen brengen, ook al heb je ze al honderd keer gehoord en gelezen.

Ooit kwam ik eens bij iemand die zei: ik ken al die verhalen wel, wat een rare gewoonte van jullie om daar ieder keer weer naar te luisteren, wat heb je daar nu aan! Ieder jaar weer Kerst, Pasen en Pinksteren. Dat gaat toch vervelen. De goede man heeft het niet begrepen wat gedenken is, wat in herinnering brengen is en wat de kracht daarvan is als je dat op een goede manier doet.

Als je mag kennen de kracht van de opstanding in je leven. Als je iets hebt om op terug te vallen als het moeilijk is. Dat je mag weten het is Kerst, Pasen en Pinksteren geweest. Er is toekomst voor de wereld en voor mij, dankzij Jezus. Alles wat we zien en nu nog meemaken aan narigheid heeft niet het laatste woord, want we hebben een Opgestane Heer die leeft! Die de machten van zonde en dood overwonnen heeft! Die het nieuwe leven mogelijk heeft gemaakt. Daarom blijf ik met Israel en de gemeente, geloven, gedenken en steeds weer in herinnering brengen de grote daden van de Heer, dwars tegen alle logica van de wereld in, die zegt dat het allemaal onzin is.

Dood, waar is uw overwinning! Dood waar is uw prikkel! De prikkel van de dood is de zonde en de kracht van de zonde is de wet. Maar Gode zij dank, die ons de overwinning geeft door onze Here Jezus Christus! God wij danken U voor Jezus uw Zoon, wij loven en prijzen uw machtige naam! Lam van god voor ons geslacht, uw komt toe alle eer en majesteit, alle kracht en heerlijkheid! Mensen, komt uw lot te boven! De Heer is waarlijk opgestaan! Hij leeft! Halleluja, amen.